

Metodická poznámka k indexom spotrebiteľských cien za marec 2021 (vplyv Covid-19)

Pretrvávajúce vládne opatrenia zavedené na elimináciu vplyvov pandémie koronavírusu (COVID -19) - obmedzený pohyb osôb a uzatvorené vybrané predajne a prevádzky služieb - mali aj v marci 2021 priamy a nepriamy vplyv na spotrebu domácností a na zisťovanie cien pre výpočet indexov spotrebiteľských cien.

Metodické usmernenie, ako sa s týmito vplyvmi vyrovnáť, vychádzalo zo spoločného postupu členských štátov EÚ pre riešenie harmonizovaného indexu (HICP), ktorý je určujúci aj pre národný index (CPI).

Výpočet HICP sa riadil hlavnými zásadami:

- stabilita váh HICP počas sledovaného roka
- pokrytie všetkých cenových indexov štruktúry ECOICOP
- minimalizovanie počtu imputovaných (dopočítaných) indexov

Treba mať na zreteli, že aj pri sťaženom zostavovaní CPI a HICP je dôležité zachovanie dlhodobých časových radov cenových indexov, medziročných vývojov a zabezpečenie výpočtu hlavne vyšších agregátov celej štruktúry klasifikácie ECOICOP a úhrnného indexu.

Tradičné zisťovanie cien ovplyvnili nedostupné, alebo čiastočne dostupné služby, keď ceny boli nahradené cenami z iných dostupných zdrojov, napr. z internetových stránok predajní, telefonického a e-mailového zistenia.

Za oblasť stravovania a ubytovacích služieb boli ceny zisťované z internetových cenníkov a telefonických dopytov, za stravovacie služby tiež z predaja cez okienka a z využívania donáškovej služby.

Časť nezistených cien sa riešila doimputovaním - zväčša metódou „carry forward“, t. j. využitím poslednej známej zistenej ceny.

Ceny v spotrebnom koši, ktoré sa štandardne zisťujú z administratívnych zdrojov, dostupných cenníkov a webových portálov boli rovnakým spôsobom zisťované aj v marci, ide o veľkú časť položiek v odbore bývania (ceny sieťových odvetví), v osobnej doprave, ceny pohonných látok, nákupu motorových vozidiel, farmaceutických výrobkov na lekárske predpis, telekomunikačných služieb, internetového nákupu, poistenia, finančných a právnych služieb.

Príslušné dokumenty Eurostatu nájdete TU

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/hicp/methodology>